

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

Problems and Obstacles in the Preparation of Household Accounts of the people In Ban Ladthong, Nonghai Subdistrict, Mueang District, Udon Thani Province

มินท์ธิตา ถึงฝั่ง^{*1} อภิชาติ แสนนาม²

E-mail: mintitatuengfang@gmail.com

โทรศัพท์: 08-9579-0811

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบล หนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และ 2) เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวน สมาชิกในครัวเรือน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนบ้านลาดทอง หมู่ที่ 13 ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 125 ครัวเรือน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว One-way ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า 1) ประชาชนบ้านลาดทองมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา ขาดประสบการณ์ในการจัดทำ และขาดการแนะนำช่วยเหลือในการ จัดทำ และ 2) ประชาชนบ้านลาดทองที่มีระดับการศึกษาและรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคใน การจัดทำบัญชีครัวเรือนแตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคใน สมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ปัญหาและอุปสรรค การจัดทำบัญชีครัวเรือน

Abstract

The purpose of this research were 1) to study the problems and obstacles in the preparation of household accounts of the people in ban ladthong, Nonghai Subdistrict, Mueang District, Udon Thani Province, and 2) to compare the problems and obstacles in the preparation of household accounts of the people in ban ladthong, Nonghai Subdistrict, Mueang District, Udon Thani Province, according to age, education level, occupation, average household monthly income and number of household members. The populations were 125 ban ladthong people, Moo 13 Nonghai Subdistrict, Mueang District, Udon Thani Province. The questionnaires were used as a tool and the statistic for data analysis were percentage, mean, standard deviation and One-way ANOVA analysis of variance.

The results of the research revealed that 1) the ban ladthong people had problems and obstacles in the preparation of household accounts overall were at a moderate level. Because the preparation of household accounts is complicated and time consuming. Lack of experience in preparing and lack of advice and assistance

[ื]อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

² อาจารย์ประจำคณะวิศวกรรมศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

in preparing, and 2) the ban ladthong people with different levels of education and average monthly household income had problems and obstacles in the preparation of household accounts that were significantly different at the 0.05 level, except the ban ladthong people were different ages, occupations and number of household members. There were no differences in the problems and obstacles in the preparation of household accounts.

Keywords: Problems and Obstacles, Preparation of Household Accounts

ความเป็นมาของปัญหา

จากสภาวะสังคมในปัจจุบันที่เต็มไปด้วยกระแสวัตถุนิยมและความฟุ่มเฟือยฟุ้งเฟ้อ ทำให้คนไทยหลงทางไปตามกระแสนิยม จนกลายเป็นปัญหา โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับหนี้สิน อย่างไรก็ตามคนไทยยังคงมีทางเลือกที่จะสามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตให้อยู่ รอดภายใต้สังคมในปัจจุบัน ซึ่งแนวทางหนึ่งที่ประชาชนคนไทยควรยึดถือคือ การพึ่งตนเอง มีความพอประมาณ และไม่ประมาทตาม แนวปรัชญา "เศรษฐกิจพอเพียง" ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ทรงมองเห็นถึงความสำคัญของการสร้างภูมิคุ้มกัน ให้กับตัวเอง ให้รู้จักความพอมีพอกิน พอมีพอใช้ คำนึงถึงหลักเหตุผลและการประมาณตนเองพร้อมกับทรงเตือนสติประชาชนคนไทย ไม่ให้ประมาท โดยเฉพาะการใช้จ่ายอันเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน

การทำบัญชีครัวเรือนเป็นการจดบันทึกรายรับ รายจ่ายประจำวันของครัวเรือน และสามารถนำข้อมูลมาวางแผนการใช้จ่าย ในอนาคตได้อย่างถูกต้อง ทำให้เกิดการออม การใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ซึ่งจะทำให้เราทราบว่าในแต่ละเดือน ครอบครัวมีรายรับ รายจ่ายอะไรบ้าง โดยส่วนมากคนเรามักจะไม่สนใจที่จะจำในขณะที่มีการใช้จ่ายเงินออกไปหรือรับเงินเข้ามา ซึ่งเมื่อ เวลาผ่านเลยไป 2-3 วันก็อาจจะทำให้เกิดการลืมกับการใช้จ่ายนั้น ๆ ดังนั้น บัญชีครัวเรือนจะช่วยเตือนความจำให้เรารู้ถึงการใช้ จ่ายเงินของครอบครัว รวมทั้งได้มองเห็นภาพรวมในการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนการใช้จ่ายเงินของ ครอบครัว และแก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับครอบครัวให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชาชนบ้านลาดทองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และยังไม่มีการจัดทำบัญชี รายรับรายจ่ายของตนเองและของครัวเรือน ทั้งยังไม่เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัด อุดรธานี เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัด อุดรธานี
- 2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1. ประเภทของการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้
- 1.1 ตัวแปรอิสระ คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

- 1.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอ เมือง จังหวัดอุดรธานี
  - 2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนบ้านลาดทอง หมู่ที่ 13 ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 189 ครัวเรือน (รายงานข้อมูลจำนวนครัวเรือนประจำปี 2565, อุดรธานี : หมู่บ้านลาดทอง) โดยกำหนด ครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 189 คน

- 3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
  - 3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สร้างตามความมุ่งหมายที่กำหนดขึ้น
- 3.2 การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.831 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้
  - 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ได้กำหนดขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

- 4.1 จัดทำแบบสอบถามตามจำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 4.2 จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม โดยลงพื้นที่เก็บข้อมูลแบบสอบถามจากประชาชนบ้านลาด ทอง หมู่ที่ 13 ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันที่ 8 – 22 สิงหาคม 2565
- 4.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งสิ้น 125 ฉบับ และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ความครบถ้วนของ แบบสอบถาม พบว่ามีความสมบูรณ์และความครบถ้วนทั้ง 125 ฉบับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.14 แล้วนำมาทำการประมวลผลและ วิเคราะห์ข้อมูลในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติต่อไป
  - 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ความถี่ และค่าร้อยละ
- 2. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน วิเคราะห์ในลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 121)
- 3. วิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของ ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยใช้สถิติ One way ANOVA ในกรณีที่ข้อมูลมีความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี Scheffe' Method

ผลการวิจัย

- 1. ประชาชนบ้านลาดทอง หมู่ที่ 13 ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง ร้อยละ 72.0 อายุระหว่าง 41 50 ปี ร้อยละ 36.0 การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 28.8 ประกอบอาชีพเกษตรกร ร้อยละ 62.4 รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 5,001 15,000 บาท ร้อยละ 32.0 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 5 คน ร้อยละ 46.4
- 2. ประชาชนบ้านลาดทอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวม อยู่ในระดับปาน กลาง ($\overline{x}=2.83$) โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้

เสียเวลา ($\overset{-}{x}=3.16$) รองลงมาคือ ขาดประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\overset{-}{x}=2.89$) และขาดการช่วยเหลือให้คำแนะนำ อธิบายในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\overset{-}{x}=2.84$)

3. ประชาชนบ้านลาดทอง ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน แตกต่างกัน (ANOVA) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง จำแนกตามอายุ ระดับ การศึกษา อาชีพ รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	p-value
อายุ					
ระหว่างกลุ่ม	1.422	4	0.355	1.560	0.189
ภายในกลุ่ม	27.346	120	0.228		
รวม	28.768	124			
ระดับการศึกษา					
ระหว่างกลุ่ม	3.434	4	0.859	4.067	0.004*
ภายในกลุ่ม	25.334	120	0.211		
รวม	28.768	124			
อาชีพ					
ระหว่างกลุ่ม	0.356	3	0.119	0.505	0.679
ภายในกลุ่ม	28.412	121	0.235		
รวม	28.768	124			
รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ย					
ต่อเดือน					
ระหว่างกลุ่ม	2.549	4	0.637	2.916	0.024*
ภายในกลุ่ม	26.219	120	0.218		
รวม	28.768	124			
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน					
ระหว่างกลุ่ม	0.263	2	0.132	0.563	0.571
ภายในกลุ่ม	28.505	122	0.234		
รวม	28.768	124			

^{*}มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนบ้านลาดทอง ที่มีอายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษาและรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อ เดือนที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ พบว่า 1) ประชาชนบ้านลาดทองที่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอน ปลาย/ปวช. มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนมากกว่าระดับการศึกษาปริญญาตรี อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า ประชาชนบ้านลาดทองที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีผลต่อปัญหา และอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ($\overline{x}=2.98$) มากกว่าประชาชนบ้านลาดทองที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ($\overline{x}=2.53$) และ 2) ประชาชนบ้านลาดทองที่มีรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่แตกต่าง กัน

อภิปรายผล

- 1. จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ประชาชนบ้านลาดทองส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลาโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาขาดประสบการณ์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ขาดการ ช่วยเหลือให้คำแนะนำอธิบายในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือน และมีภารกิจที่ต้อง รับผิดชอบมากทำให้ไม่สามารถจดบันทึกบัญชีครัวเรือนได้มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา เฮ่ประโคน และธัญว รัตน์ เมืองสองวงค์ (2565) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเกิดจากขาดการช่วยเหลือขาดคำแนะนำจากผู้ให้ ความรู้ในการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างไม่สม่ำเสมอ ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่อง ที่ยุ่งยาก ลำบากและเสียเวลาในการจัดทำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร แก้วขวัญไกร และคณะ (2563) พบว่า ปัญหาและ อุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนเกิดจากขาดการช่วยเหลือ แนะนำและอธิบายถึงการจดบันทึกอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบิน พุทโสม และนิตยา สีโนทัย (2560) พบว่า ปัญหา และอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนด้านขาดการมีส่วนร่วมของสมาชิกในครอบครัวและมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมากทำให้ไม่มี เวลาในการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 2. จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชี ครัวเรือนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุบิน พุทโสม และนิตยา ลีโนทัย (2560) พบว่า การศึกษาระดับปัญหาและ อุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของชาวเขาเผ่ามั่งในหมู่บ้านห้วยหาน ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย จำแนกตามอายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนไม่แตกต่างกัน
- 3. จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแตกต่างกัน ทั้งนี้เป็น เพราะว่าประชาชนบ้านลาดทองที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. มีความคิดเห็นว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนมีปัญหา และอุปสรรคคิดเป็นค่าเฉลี่ย 2.98 ซึ่งมากกว่าประชาชนบ้านลาดทองที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นในเรื่องนี้คิดเป็น ค่าเฉลี่ยเพียง 2.53 จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ประชาชนบ้านลาดทองที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำ บัญชีครัวเรือนแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปาลิดา เชษฐ์ขุนทด และปรียาณัฐ เอี้ยบศิริเมธี (2560) พบว่า ประชาชนที่มี ระดับการศึกษาต่างกันให้ความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนแตกต่างกัน
- 4. จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนบ้านลาดทอง ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามรายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายสมร สังข์เมฆ (2559) พบว่า รายได้รวมของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือนไม่ส่งผลต่อการจัดทำบัญชี ครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา

สรุปผลการวิจัย

- 1. ประชาชนบ้านลาดทอง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายได้ของครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน 5,001–15,000 บาท และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4–5 คน
- 2. ประชาชนบ้านลาดทอง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งด้านสูงสุดคือ การจัดทำบัญชีครัวเรือนมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา
- 3. ประชาชนบ้านลาดทอง ที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนแตกต่างกัน นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1. ประชาชนบ้านลาดทองยังไม่เล็งเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน จึงยังไม่ได้ลงมือปฏิบัติอย่าง จริงจัง เช่น ประชาชนบ้านลาดทองยังมองว่าการจัดทำบัญชีครัวเรือนนั้นมีความยุ่งยากและทำให้เสียเวลา เมื่อมีการทำบัญชีครัวเรือน แล้วก็ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ อีกทั้งยังขาดความรู้ ขาดประสบการณ์ ขาดการช่วยเหลือคำแนะนำในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และมี ภารกิจที่ต้องรับผิดชอบมากทำให้ไม่สามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนได้ ดังนั้น ควรปลูกฝังให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนเพื่อ นำไปสู่การจัดทำบัญชีครัวเรือนได้อย่างถูกต้อง
- 2. ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมในการจัดทำบัญชีครัวเรือนกับประชาชนที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อให้ ประชาชนที่มีการศึกษาแตกต่างกันนั้นได้มีการจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 3. องค์กรท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง และสถาบันการศึกษาควรร่วมมือกันส่งเสริมสนับสนุน ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชี ครัวเรือนสู่ประชาชนในหมู่บ้านลาดทอง และมีการติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1. งานวิจัยครั้งนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลเฉพาะประชาชนหมู่บ้านลาดทอง หมู่ที่ 13 ตำบลหนองไฮ อำเภอเมือง จังหวัด อุดรธานีเท่านั้น ดังนั้น จึงควรศึกษากับประชาชนที่อาศัยในพื้นที่อื่น ๆ แล้วนำมาเปรียบเทียบเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงใน การจัดทำบัญชีครัวเรือน
- 2. ควรศึกษาตัวแปรปัจจัยด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนใน จังหวัดอุดรธานี

เอกสารอ้างอิง

ทศพร แก้วขวัญไกร และคณะ. (2563). พฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อลด ปัญหาหนี้สินของเกษตรกรบ้านหินลาดหมู่ 4, หมู่ 5, หมู่ 6 และหมู่ 9 ตำบลหินลาด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์. วารสารสหวิทยาการจัดการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. 4(2), 63-81.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น.** (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปาลิดา เชษฐ์ขุนทด และปรียาณัฐ เอี๊ยบศิริเมธี. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในอำเภอสูง เนิน จังหวัดนครราชสีมา. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา. 11(1), 98-106.

สายสมร สังข์เมฆ. (2559). การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่ จังหวัดพังงา. วารสารมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์. 1(3), 26-35.

สุบิน พุทโสม และนิตยา ลีโนทัย. (2560). การเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของ ชาวเขาเผ่าม้ง บ้านห้วยหาน อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย. **วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา.** 11(3), 121-131.

หมู่บ้านลาดทอง. (2565). **รายงานข้อมูลจำนวนครัวเรือน ประจำปี 2565.** อุดรธานี : หมู่บ้านลาดทอง.

การประชุมวิชาการระดับชาติ ราชภัฏเลยวิชาการ ครั้งที่ 9 ประจำปี พ.ศ. 2566 "งานวิจัยเชิงพื้นที่เพื่อยกระดับเศรษฐกิจมูลค่าสูงของชุมชน"

อัจฉรา เฮ่ประโคน และธัญวรัตน์ เมืองสองวงค์. (2565). ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนไหล่หิน วิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง. **วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์.** 9(7), 407-417.